

Eén wereld
één mensheid

9

“De wereld doorvoelt aan den lijve haar eenheid
en onderlinge afhankelijkheid.”

2e Vaticaans Concilie, Gaudium et Spes 4

de
inter-
nationale
gemeen-
schap

Toen technologie een snellere en alomvattende communicatie mogelijk maakte, begonnen mensen de term “mondiaal dorp” te gebruiken voor de menselijke gemeenschap over de hele wereld. De grote afstanden die groepen en gemeenschappen van elkaar scheidden werden minimaal door de directe en alomtegenwoordige communicatie. En de vele culturele en taalkundige verschillen zijn voor een belangrijk deel overbrugd door de grote hoeveelheid beschikbare informatie voor iedereen die zich wil informeren. De metafoor van een dorp om de wereldwijde gemeenschap mee aan te geven, benadrukt dat alle mensen er in wonen. We zijn elkaars burens, weliswaar gescheiden door oceanen, maar we zijn burens.

Lees de DOCAT nummers 229-237.

Wat zegt de DOCAT?

- 1 Wat is globalisering?
- 2 Tot welke problemen kan globalisering leiden?
- 3 Welke (culturele) verschillen tussen groepen mensen zijn goed en acceptabel? Welke verschillen mogen er niet zijn?

Wat zegt de Bijbel?

- 1 Lees Genesis 3, 20. Waarom noemt Adam zijn vrouw “Eva”? Als Adam en Eva het eerste ouderpaar zijn van de gehele mensheid, wat betekent dat dan voor jouw relatie tot iedere andere mens?
- 2 Genesis 10 wordt ook wel de “Volkenlijst” genoemd, omdat het de volkeren van het oude Midden-Oosten opsomt. Lees Genesis 10, 1 en 10, 32. Wat geeft de geslachtslijst in dit hoofdstuk aan met betrekking tot de oorsprong van alle volkeren?

Gesprek

- 1 Beschrijf een ontmoeting die je had met een andere cultuur (bijvoorbeeld door het leren van een nieuwe taal, het leren kennen van nieuwe gerechten, of een reis naar een ander land etc.). Welke indruk maakte die ervaring op jou?
- 2 Vind je het makkelijk of moeilijk om de gehele mensheid te zien als één grote familie? Waarom wel of waarom niet?

Actie

- 1 Leer om het kruisteken te slaan met de woorden van een andere taal.
- 2 Lees in de Catechismus van de Katholieke Kerk het deel over liturgie en cultuur, in de paragrafen 1204-1205.

Reflectie

Genesis 11, 1-9 vertelt over de toren van Babel. Na de zondvloed probeert een groep mensen hun eigen kracht en hun onafhankelijkheid van God te doen gelden door een grote toren te bouwen “waarvan de spits tot in de hemel reikt” (Genesis 11, 4). Om te verhinderen dat ze hun hoogmoedige plannen verder ten uitvoer kunnen brengen, brengt God verwarring in hun taal. Als ze elkaar niet meer kunnen verstaan, kunnen ze ook niet meer samenwerken. Meer dan 2000 jaar later hoorde een stad vol Joodse pelgrims, uit alle volkeren onder de hemel, het evangelie op een wonderbaarlijke wijze verkondigd aan ieder in zijn eigen taal (Handelingen 2, 1-12). De neerdaling van de heilige Geest op de apostelen op de dag van Pinksteren genas de

wond van verwarring en verdeling die voortkwam uit de zonde van Babel. Vanaf dat moment wordt de prachtige diversiteit van de menselijke familie tot een rijke eenheid gebracht door het werk van de heilige Geest.

- 1 Probeer je een moment te herinneren dat het voor jou moeilijk was om met iemand te communiceren. Waarom konden jullie elkaar niet begrijpen? Wat lag er in de weg? En hoe heb je het opgelost?
- 2 Heb je ooit de heilige Mis in een andere taal meegemaakt? Hoe heb je dat ervaren? Als je dat nog nooit hebt meegemaakt, denk je dan dat het een waardevolle ervaring kan zijn? Waarom wel of waarom niet?

Als de Bijbel ons zegt dat we onze naaste moeten liefhebben als onszelf, gaat dat niet over een abstracte of emotionele vorm van liefde, maar spreekt de Bijbel over handelen. Omdat je behoort tot de grote familie van de mensheid moet je ook zorg dragen voor je zusters en broeders. Onze noden en onze rechten zijn universeel. Als ze voor ons gelden, gelden ze voor alle mensen op aarde. Zowel personen als naties hebben de verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor de noden van anderen en op te komen voor hun rechten. Of ze nu hier wonen of ergens totaal anders.

Lees de DOCAT nummers 238-247.

Wat zegt de DOCAT?

- 1 Waarom heeft de Kerk een “optie voor de armen”?
- 2 Wat is het verschil tussen negatieve en positieve plichten? Kun je van ieder een voorbeeld geven?
- 3 Wat houdt een “goed begrepen” eigenbelang in?

Wat zegt de Bijbel?

- 1 Lees de parabel van de barmhartige Samaritaan (Lucas 10, 25-37). In de tijd van Jezus wilden Joden en Samaritanen niets met elkaar te maken hebben. In feite waren ze al 700 jaren bittere vijanden van elkaar. Nu je dit weet, welke lessen kun je dan leren van deze parabel als het gaat om wereldwijde solidariteit?
- 2 Lees Handelingen 10, 34-35 en Romeinen 10, 18. Wat zeggen deze teksten over partijdigheid van God?

Gesprek

- 1 Denk jij dat een groep mensen bepaalde rechten kan opeisen, maar ondertussen andere groepen deze rechten kan ontfangen? Waarom wel of waarom niet?
- 2 Waarom heeft een rijk land zelf belang bij het helpen van arme landen? Denk je dat er ontwikkelingshulp bestaat waarvan enkel de ontvanger voordeel heeft en niet de schenker?
- 3 Op welke manier is het in jouw eigen belang om anderen te helpen die in nood zijn? Geef een voorbeeld uit je eigen leefwereld. En geef een voorbeeld van een gemeenschap ver weg.

Actie

- 1 Kies een hulporganisatie en geef iets (geld, word vrijwilliger, geef het bekendheid op je sociale media).
- 2 Kies een nieuwsbron en lees over huidige internationale ontwikkelingen. Pik er een item uit dat je raakt, volg dit deze week en bid voor de mensen die erbij betrokken zijn.

Reflectie

Grote tragedies leiden vaak tot grootschalige uitingen van wereldwijde solidariteit. Na een terroristische aanslag of een natuurramp reageren mensen vaak wereldwijd met verbondenheid, medeleven en materiële ondersteuning. Deze solidariteit is goed en mooi, maar we zijn geroepen tot iets nog groter. De Kerk wijst ons erop dat we dit gevoel van universele broederschap moeten cultiveren. Niet alleen als er een ramp is gebeurd, maar altijd. Paulus spoort de Galaten aan om “niet moede te worden goed te doen”, maar iedere gelegenheid te benutten om “goed te doen aan allen” (Galaten 6, 9-10). Deze aansporing geldt ook voor ons: solidariteit met onze zusters en broeders over heel de wereld is iets om elke dag voor ogen te hebben. We moeten niet wachten op een ramp om ons eraan te herinneren dat alle mensen onze zusters en broeders zijn.

ten niet wachten op een ramp om ons eraan te herinneren dat alle mensen onze zusters en broeders zijn.

1 Waarom vernieuwen tragische gebeurtenissen vaak ons gevoel van wereldwijde solidariteit?

2 Heb jij je wel eens heel sterk betrokken gevoeld bij iemand die je nooit hebt ontmoet? Zo ja, waardoor kwam dat? Zo niet, wat zou voor jou dan iets kunnen zijn dat die betrokkenheid kan aanwakken?

3 Denk jij dat het belangrijk is om je regelmatig bewust te zijn van een wereldwijde solidariteit (dus niet alleen naar aanleiding van een ramp)? Waarom wel of waarom niet?

“De Kerk is de plaats waar de mensheid haar eenheid en heil moet terugvinden” (CKK 845). Globalisering brengt veel uitdagingen met zich mee. Niet alle spelers op het wereldtoneel hebben gelijke rollen. Er zijn machtige landen en zwakke landen, rijke landen en arme landen, landen die door oorlog zijn verscheurd en landen die een lange tijd van vrede kennen. Deze verschillen leiden vaak tot ongelijkheid en onrechtvaardigheid.

De Katholieke Kerk heeft een unieke positie bij het spreken over deze uitdagingen. Op het wereldlijke niveau is de heilige Stoel een onafhankelijke stadstaat en net als alle andere naties deelnemer aan de internationale gemeenschap. Op het geestelijke niveau betekent het feit dat de Kerk katholiek is (universeel), dat zij zorg draagt voor ieder mens. Het 2e Vaticaans Concilie zegt dat op een bepaalde manier alle mensen met de Kerk verbonden zijn, omdat alle mensen “door Gods genade tot het heil geroepen zijn” (Lumen Gentium 13). Welke problemen en vragen er door globalisering ook ontstaan, de Kerk biedt het antwoord: Jezus en zijn liefde voor ons.

Lees de DOCAT nummers 248-255.

Wat zegt de DOCAT?

- 1 Wat zijn de vier hoofdpunten van de sociale leer van de Kerk als het gaat om migranten?
- 2 Wat is eerlijke handel?

Wat zegt de Bijbel?

- 1 Lees Jesaja 49, 6. Wat voor soort missie heeft God voor Jesaja? Denk jij dat je als christen nu een rol hebt in diezelfde missie? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- 2 Lees Exodus 23, 9, Leviticus 19, 33-34 en Deuteronomium 10, 17-19. Wat zeggen deze teksten over hoe Israël om moet gaan met migranten (vreemdelingen)? Waarom moet Israël hen zo behandelen volgens God?

Gesprek

- 1 Ben je ooit verhuisd? Wat was daar positief aan? Wat vond je lastig? En als je nooit bent verhuisd, wat vind je er dan positief of negatief aan dat je altijd op dezelfde plek hebt gewoond?
- 2 Als je iets koopt, hou je er dan rekening mee of iets “eerlijke handel” (fair trade) is? Denk je dat het belangrijk is om daar rekening mee te houden? Waarom wel of waarom niet?

Actie

- 1 Kijk 's ochtends als je je aankleedt op je kleding waar die vandaan komt. Bid die dag voor de mensen in die landen.
- 2 Spreek eens met je ouders, je grootouders of andere familieleden om zoveel mogelijk te leren over je afkomst. Kun jij achterhalen wanneer jouw familie naar dit land, deze streek of deze stad is getrokken? En waar kwamen ze oorspronkelijk vandaan?
- 3 Zoek op waar in jouw omgeving vluchtelingen worden opgevangen en waar deze mensen vandaan komen.

Reflectie

Het Oude Testament vertelt een aantal verhalen over mensen die vreemdelingen verwelkomen die later engelen bleken te zijn. Abraham is de gastheer van drie onbekende reizigers (engelen) die de geboorte van Isaac aankondigen (Genesis 18, 1-21). Lot verwelkomt twee vreemdelingen, en hij en zijn twee dochters worden gered van de vernietiging van Sodom (Genesis 19). Gideon ontvangt een gast die hem helpt om Israël te verlossen van de onderdrukking door vijanden (Rechters 6-7). En Tobias neemt een reisgezel in dienst die hem niet alleen begeleidt op zijn reis, maar hem ook naar zijn toekomstige vrouw brengt (Tobit 5-9). In ieder verhaal wordt de deugd van de gastvrijheid beloond met een grote zegen. De brief aan de Hebreëen spoort de christenen aan om het Oude Testament na te volgen wanneer er staat: “En vergeet de gastvrijheid niet: door haar hebben sommigen zonder het

te weten engelen onthaald” (Hebreëen 13, 2). Of we nu familie, vrienden of vreemdelingen van dichtbij of ver weg verwelkomen, als we gastvrijheid betonen, zegenen we de anderen en geven we eer aan God. En dan zullen we waarschijnlijk zelf ook gezegend worden.

- 1 Wanneer ben jij ooit gastvrij verwelkomd door anderen? Hoe voelde het om hun gastvrijheid te mogen ontvangen?
- 2 Welke mogelijkheden heb jij om anderen gastvrij te verwelkomen?
- 3 Lees één van de verhalen uit het Oude Testament die hiernaast zijn genoemd. Hoe ontving die persoon meer dan hij zelf gaf toen hij de vreemdeling verwelkomde? Heb jij dat zelf ook ooit ervaren toen je iemand gastvrij onthaalde?